

ÉDITORIAL

WOORD VOORAF

par / door

Marc VAN DEN BERGH

Coordinateur Inforum / Coördinator Inforum

traduit par / vertaald door

Sara DECOSTER

1996 ! Ongetwijfeld een vruchtbaar jaar voor het informatiegebeuren: op 21 maart ging ons eerste Inforum door, op 6 december ging het samenwerkingsverband FELNET¹ van start.

2016 ! Op 12 mei wordt voor een eenentwintigste maal Inforum georganiseerd onder de titel *In information we trust!!!*, op 20 oktober ging om het twintigjarig bestaan van FELNET in de kijker te zetten de studiedag *Milieu in formatie uitformatie?* door.

2017 ! Twee nummers van Bladen voor Documentatie zullen gevuld worden met de proceedings van deze studiedagen, over de laatste in een volgend nummer meer.

De tijd gaat snel, op mijn leeftijd te snel, maar in twee paragrafen twintig jaar laten voorbijvliegen is van het goede teveel. Meer dan twintig jaar kunnen we een beroep doen op gerenommeerde vakspecialisten uit binnen- en buitenland die actuele problemen op het vlak van de informatievoorziening behandelen. We volgen het aantal deelnemers nauwkeurig op sinds 2004 en met een jaarlijks wisselend aantal kunnen we vaststellen dat onze hoogdagen zich afspeelden in de periode 2005-2007 en 2011-2012 met bijna driehonderd deelnemers. Laat ons nog even teruggaan naar ons eerste Inforum. Net als nu werd ook toen de dag ingeleid door de voorzitter en afgesloten met een receptie. Er kwamen toen wel elf sprekers aan bod, de uiteenzettingen waren korter maar daarom niet minder indringend. Alhoewel ons beroep erg dynamisch is, zouden de onderwerpen van toen die van vandaag kunnen zijn: de problemen in verband met het digitaal verspreiden van informatie, het wetgevend kader, welke de verantwoordelijkheden zijn van de I&D professional.

Taken die een informatieprofessional ontegensprekelijk heeft, zijn het ter beschikking stellen van relevante

1996 ! Sans aucun doute une année fertile pour le monde de l'information : le 21 mars a lieu notre premier Inforum. Le 6 décembre est initialisé l'accord de coopération FELNET¹.

2016 ! Le 21 mai est organisé pour la vingt-et-unième fois l'Inforum sous le titre *In information we trust !!!*, le 20 octobre s'est tenue la journée d'études *Milieu in formatie uitformatie ?* afin de marquer le vingtième anniversaire de FELNET.

2017 ! Les actes de ces journées d'études alimenteront deux numéros des *Cahiers de la Documentation*. Vous en apprendrez plus dans un prochain numéro.

Le temps s'en va rapidement, trop rapidement à mon âge, et deux paragraphes semblent bien trop étroits pour accueillir la richesse de vingt années d'expérience... Depuis plus de vingt ans, nous pouvons faire appel à des experts, belges ou étrangers, qui partagent sur des problèmes actuels dans le secteur de la gestion de l'information. Nous suivons de manière précise le nombre de participants depuis 2004, et avec des chiffres fluctuants d'année en année, nous constatons que nos jours fastes se situent entre la période 2005-2007 et 2011- 2012, avec près de trois cents participants.

Revenons un instant à notre premier Inforum. Comme cette année, la journée fut introduite par le président et se termina par une réception. À l'époque, pas moins de onze orateurs se succédèrent avec des exposés qui étaient plus courts, mais pas pour autant moins captivants. Quoique nous ayons une profession très dynamique, les sujets d'alors pourraient être ceux d'aujourd'hui : les problèmes liés à la diffusion électronique de l'information, le cadre juridique, les responsabilités du professionnel I&D.

La mise à disposition d'informations pertinentes et le fact checking de ces informations comptent

informatie en het factchecken van die informatie en dat brengt ons meteen naar *Inforum 2016 In information we trust!!!*

Dagelijks worden we hiermee geconfronteerd. Het beste of misschien slechtste voorbeeld is de pers of toch een deel ervan. Indien we snel enkele berichten van het voorbije jaar bekijken, hebben we tal van voorbeelden. Een ervan is dat vice-premier Kris Peeters bij de besprekingen over een mogelijke indexsprong dikwijls werd omschreven met een ACV signatuur terwijl hij in werkelijkheid meer dan tien jaar aan het hoofd stond van de zelfstandigenorganisatie Unizo. Andere kwamen er onder meer na de trieste aanslagen van 22 maart waar vanuit een bepaalde politieke hoek werd gezegd dat sommige moslims dit zouden vieren terwijl voor zover we kunnen nagaan het parket geen processen verbaal heeft opgesteld² of de daaropvolgende klopjacht op een van de terreurverdachten die op de VRT volgens sommigen te weinig aan bod zou zijn gekomen³ terwijl dit wel het geval was op een commerciële zender waar dan blijkbaar met een compilatie van andere beelden werd gewerkt⁴. Of hoe alternatieve feiten blijkbaar toch geen presidentieel prerogatief zijn.

Wanneer we dit alles lezen, komt op een ogenblik ook de vraag in hoeverre wetenschappelijke informatie betrouwbaar is, wat met een medium als Wikipedia en hoe we uiteindelijk dienen om te gaan met de politiek, met wat in de pers verschijnt en met informatiebubbels. Alle aspecten kwamen ruim aan bod. De presentaties zijn op de ABD-BVD website te vinden. De proceedings van drie van de toelichtingen volgen in dit nummer van *Bladen voor Documentatie*.

Voor jullie op een zonnig terrasje (op het ogenblik dat ik dit editorial schrijf is er buiten een mooi winterzonnetje) dit nummer beginnen te doorspitten, dien ik nog iedereen te danken zonder wie het welslagen van *Inforum* onmogelijk zou zijn, naast de toehoorders, de sprekers en de moderatoren zijn dit vanzelfsprekend de Koninklijke Bibliotheek van België om haar infrastructuur ter beschikking te stellen, onze sponsors voor de editie 2016 Ebsco en LM en de mensen voor de logistieke ondersteuning namelijk de tolken, de hostessen en de technische ondersteuning door de Koninklijke Bibliotheek. Erkentelijkheid gaat ook naar onze Raad van Bestuur om mij opnieuw het vertrouwen te (hebben ge)geven om de werkzaamheden rond *Inforum* te coördineren en collega's van de binnen ABD-BVD werkzame groep rond *Inforum*: Christopher die reeds jaren zijn bijdrage levert om mogelijke

indéniablyment parmi les tâches du professionnel de l'information, ce qui nous amène immédiatement à *Inforum 2016 In information we trust !!!*

Nous y sommes confrontés chaque jour. Le meilleur exemple, ou peut-être le pire, étant la presse. Ou au moins une partie de celle-ci. Si nous regardons rapidement quelques nouvelles de l'année passée, nous trouvons de nombreux exemples. Rappelons notamment les discussions sur un éventuel saut d'index du vice-premier ministre Kris Peeters, qui était souvent décrit comme un homme de la CSC, alors qu'en réalité, il a été plus de dix ans à la tête de l'organisation d'indépendants Unizo. D'autres cas sont survenus entre autres après les tristes attentats du 22 mars, lorsque des représentants d'un bord politique déterminé disaient que certains musulmans auraient célébré les événements, alors que pour autant qu'on sache, le parquet n'a pas dressé de procès-verbal², ou lorsque la rafle qui a suivi pour capturer l'un des suspects terroristes aurait été insuffisamment couverte par la VRT³, contrairement à ce qui se passait sur une chaîne commerciale qui avait apparemment travaillé avec une compilation d'autres images⁴. Ou comment les faits alternatifs ne sont manifestement pas une prérogative présidentielle.

Quand nous lisons cela surgit la question de savoir jusqu'à quel point l'information scientifique est fiable, ce qu'il faut faire d'un moyen de communication comme Wikipédia, et de quelle manière nous devons finalement traiter la politique, ce qui paraît dans la presse et les bulles d'information. Tous ces aspects ont été amplement développés. Les présentations sont disponibles sur le site web de l'ABD-BVD. Les actes de trois exposés suivent dans ce numéro des *Cahiers de la documentation*.

Avant que vous ne commenciez à dévorer ce numéro sur une terrasse bien ensoleillée (au moment où j'écris cet édito il y a un beau soleil hivernal dehors), je me dois de remercier toutes les personnes sans lesquelles la réussite de *Inforum* serait impossible. Outre le public, les orateurs et les modérateurs, il s'agit bien sûr de la Bibliothèque Royale de Belgique qui met son infrastructure à disposition, nos sponsors pour l'édition 2016, Ebsco et LM, ainsi que les responsables du soutien logistique, à savoir les interprètes, les hôtessees et le support technique de la Bibliothèque Royale. Ma reconnaissance s'adresse également à notre Conseil d'Administration qui m'a de nouveau donné la confiance pour coordonner les travaux autour de *Inforum*, et aux collègues du groupe de travail *Inforum* qui opère au sein de l'ABD-BVD : Christopher qui contribue depuis de nombreuses années à explorer les sujets possibles, suggérer des orateurs, et assumer

onderwerpen te bekijken, sprekers voor te dragen en talrijke logistieke taken op zich te nemen, Sara die er onder meer voor zorgde dat Inforum ook door niet-deelnemers van minuut tot minuut kon gevolgd worden en Michèle die in 2016 voor een eerste maal meewerkte en haar intrede zeker niet ongemerkt liet voorbijgaan met het zoeken naar een geschikt thema en naar potentiële sprekers en van onschatbare waarde was door de redactie van dit speciale nummer op haar te nemen.

Ik laat jullie nu rustig dit nummer doornemen. Noteer alvast in jullie agenda's de datum voor het volgende Inforum 18 mei 2017, dit opnieuw in de Koninklijke Bibliotheek van België en zal gaan over de evoluties in de informatieve dienstverlening en de wijzigende gebruikers.

bon nombre de charges logistiques ; Sara qui s'est entre autres appliquée à offrir aux non participants la possibilité de suivre l'Inforum de minute en minute et Michèle qui a collaboré pour la première fois en 2016 et dont l'entrée n'est certainement pas passée inaperçue lors de la recherche d'un thème adéquat et d'orateurs potentiels. Elle a été d'une valeur inestimable en assumant la rédaction de ce numéro spécial.

Je vous laisse maintenant feuilleter ce numéro tranquillement. Notez déjà dans vos agendas la date du prochain Inforum, qui aura lieu le 18 mai 2017, de nouveau à la Bibliothèque Royale de Belgique. Il s'agira des évolutions dans les services liés à l'information et de la mutation des publics.

Notes

1. FELNET is het samenwerkingsverband van informatiecentra met een milieucollectie.
FELNET est un réseau de collaboration entre centres d'information possédant une collection sur l'environnement.
2. Vandeputte, Bram. *FACT CHECK : feestende moslims na de aanslagen?* [online]. De redactie.be, 18 april 2016 (geraadpleegd op 16 februari 2017). <<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2632801>>
3. *Gebeurtenissen en geruchten : hoe werkt VRT Nieuws?* [online] De redactie.be, 12 april 2016 (geraadpleegd op 16 februari 2017). <<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/opinieblog/analyse/1.2627009>>.
4. Sokol, Kirsten. *VRT-CEO verdedigt bekritiseerde aanpak VRT Nieuws* [online] De redactie.be, 12 april 2016 (geraadpleegd op 16 februari 2017). <<http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/cultuur%2Ben%2Bmedia/media/1.2627029>> .

